

Běloruský režim propustil Alese Bjaljackého, Maryji Kalesnikovu a dalších 121 politických vězňů

18.12.2025 - Člověk v tísní | Člověk v tísní

Běloruská vláda 13. prosince 2025 propustila po dohodě zprostředkované Spojenými státy 123 opozičních aktivistů, disidentů a dalších politických vězňů. Mezi nejvýznamnější propuštěné patří Ales Bjaljacki, držitel ceny Člověka v tísní Homo Homini z roku 2005 a Nobelovy ceny míru z roku 2022, a Maryja Kalesnikova, vůdčí osobnost demokratických protestů z roku 2020.

„Úsilí o ochranu lidských práv není u konce“

Běloruský prodemokratický aktivista a spisovatel Ales Bjaljacki se v Lukašenkově autoritářském režimu dlouhodobě zasazuje o propuštění politických vězňů a dodržování lidských práv. V roce 1996 založil v Minsku lidskoprávní centrum Vjasna. Za svoji práci byl v letech 2011–2014 a v letech 2021–2025 uvězněn.

V roce 2005 mu byla v Praze udělena cena Člověka v tísní Homo Homini za „mimořádný osobní vklad při obraně práv svých spoluobčanů a poskytování pomoci obětem politicky motivovaných represí“. Při slavnostním večeru v kině Lucerna mu ocenění předal dramatik a bývalý český prezident Václav Havel.

V roce 2020 cenu Homo Homini získaly také další osobnosti organizace Vjasna, kterou Ales Bjaljacki založil.

V roce 2022, v době, kdy byl v běloruském vězení, získal Nobelovu cenu míru.

Po sobotním propuštění byl převezen do Litvy a na půdě amerického velvyslanectví se setkal s vůdkyní běloruské opozice v exilu Sviatlanou Cichanouskou. S úsměvem se objali.

Novinářům Bjaljacki řekl, že předešlou noc strávil na palandě v cele s dalšími zhruba 40 lidmi a že si tedy na myšlenku, že je na svobodě, pořád ještě zvyká. Dodal, že úsilí o ochranu lidských práv, za něž obdržel s organizací Vjasna Nobelovu cenu míru, stále není u konce.

Na svobodu se dostala i Maryja Kalesnikava

Další z propuštěných je Maryja Kalesnikava, jedna z vůdčích osobností opozičního tábora při demokratických protestech v roce 2020. Běloruské soudy ji poslaly do vězení na 11 let, mimo jiné za údajné ohrožení národní bezpečnosti.

„Jsem samozřejmě neuvěřitelně šťastná, že můžu na vlastní oči vidět svoje drahé, obejmout je a uvědomit si, že jsme teď všichni na svobodě. Mám obrovskou radost, že vidím svůj první západ slunce,“ řekla Kalesnikava v prvním videu zveřejněném na Telegramu na ukrajinském kanále Choču žit.

Za mřížemi stále zůstává více než tisíc politických vězňů

Podle údajů organizace Vjasna zůstává v běloruských věznicích po sobotním propuštění stále ještě 1 227 politických vězňů.

Člověk v tísni spolu s dalšími lidskoprávními organizacemi sdruženými v Observatoři pro ochranu lidských práv (FIDH-OMCT) už 16. července 2025 vyzval běloruské úřady, aby dodržovaly zásady právního státu a okamžitě a bezpodmínečně propustily všechny členy Centra pro lidská práva „Vjasna“ i všechny ostatní obránce lidských práv, kteří jsou v Bělorusku nadále svévolně zadržováni.

Budeme na běloruské úřady apelovat i nadále, dokud nebudou propuštěni i zbývající političtí vězni.

<https://www.clovekvtisni.cz/belorusky-rezim-propustil-alese-bjaljackeho-maryji-kalesnikovu-a-dalsich-121-politickych-veznu-13154gp>